

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ
ของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)*

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๔๐๑/๗๐๐๔ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อในประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สรุปความได้ว่า เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ ได้กำหนดบทเฉพาะกาลไว้ในมาตรา ๔๐ ว่า “เมื่อพระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่ออนุมัติให้มีการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ ไปเป็นของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้” ในการนี้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจึงได้ดำเนินการที่จะโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ฯลฯ ให้แก่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ โดยในบรรดาหนี้สินที่จะโอนดังกล่าวมีสัญญาจ้างอยู่จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจำเป็นต้องวินิจฉัยให้ชัดเจนเนื่องจากเป็นสัญญาว่าจ้างการดำเนินโครงการที่มีขนาดใหญ่ และได้ลงนามไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ และ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามลำดับ ได้แก่

๑. สัญญาเลขที่ ๖๐/๓๘ สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรกิจกรรร่วมคำ EWE

๒. สัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาการจ้างออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูฯ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบจัดการกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ ของโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์กรกิจกรรระหว่างสำนักงานพลังงาน

* ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๗๒๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ปรมาณูเพื่อสันติ (ชื่อเดิมก่อนการปฏิรูประบอบราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕) กับบริษัทเยอเนอรัล อะตอมมิกส์ (General Atomics : GA)

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติพิจารณาแล้วเห็นว่า สัญญาว่าจ้างการดำเนินการทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวเกี่ยวข้องกับงานหลักของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติฯ จึงเข้าช่วยเป็นหนี้สินที่จำเป็นจะต้องโอนให้แก่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติฯ ในทันทีตามบทบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๔๐ และพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ อย่างไรก็ดี เพื่อให้การวินิจฉัยของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นไปอย่างถูกต้อง จึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ รวมทั้งรับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า สัญญาทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นสัญญาที่จัดทำขึ้นเพื่อดำเนินการตามโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ (ศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์การฯ) ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีกลุ่มงานศูนย์ปฏิบัติการศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์การฯ ซึ่งเป็นกลุ่มปฏิบัติงานด้านวิชาการเพื่อปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีนิวเคลียร์ที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจัดตั้งขึ้นตามข้อ ๓^๑ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งทั้งสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติและสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ต่างยอมรับว่าสัญญาทั้งสองฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีนิวเคลียร์ โดยสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ ปัจจุบันสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้บอกเลิกสัญญาแล้ว อยู่ระหว่างการดำเนินการยึดหลักประกันและเรียกร้องค่าเสียหายเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาซึ่งยังคงมีปัญหาข้อพิพาทโต้แย้งกันอยู่ ส่วนสัญญาเลขที่ ๖๐/๓๘ อยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อยกเลิกสัญญาต่อไป สำหรับการดำเนินการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิหนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยี

^๑ ข้อ ๓ ในสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ให้มีกลุ่มปฏิบัติงานด้านวิชาการ เพื่อปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีนิวเคลียร์ โดยรับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ดังต่อไปนี้

- (๑) โครงการจัดการกากกัมมันตรังสี
- (๒) โครงการผลิตไอโซโทปรังสี
- (๓) โครงการปฏิบัติการทางเทคโนโลยีนิวเคลียร์และปฏิกิริยาปฏิบัติ
- (๔) โครงการป้องกันภัยจากนิวเคลียร์และรังสี
- (๕) โครงการวิจัยรังสีเพื่อการเกษตร
- (๖) โครงการวิจัยเคมีและวัสดุศาสตร์
- (๗) โครงการวิจัยฟิสิกส์และวิทยาการก้าวหน้า

นิวเคลียร์ฯ ให้กับสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ อยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำบัญชีของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเพื่อให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติต่อไป โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเห็นว่า เมื่อได้โอนงานส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ฯ ให้กับสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามที่กฎหมายบัญญัติแล้ว สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติย่อมไม่มีอำนาจที่จะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยที่ได้โอนไปแล้วได้ เมื่อสัญญาว่าจ้างการดำเนินการทั้งสองฉบับดังกล่าวเกี่ยวข้องกับงานหลักของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จึงอยู่ในข่ายที่ต้องโอนไปทั้งหมดตามกฎหมายบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นกฎหมายที่จัดตั้งองค์การมหาชนขึ้น เพื่อประโยชน์ในการบริหารและการจัดการกิจการของรัฐทางด้านการศึกษา วิจัย พัฒนาการปฏิบัติการและบริการด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมและเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ให้มีความเป็นอิสระ คล่องตัว และมีประสิทธิภาพ แต่มีใช้กฎหมายที่มีผลเป็นการยกเลิกอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔^๒ และตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๕^๓ แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจึงยังคงมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวและการ

^๒ มาตรา ๙ นอกจากอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้โดยเฉพาะ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่โดยทั่วไปดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบาย ก่อให้เกิด ส่งเสริม และควบคุม

ก. การวิจัย การทดลอง การตรวจ การสำรวจและการรวบรวมสถิติเกี่ยวกับแหล่งที่จะได้มาซึ่งวัสดุต้นกำลัง

ข. การจัดหาวัสดุต้นกำลัง

ค. การผลิตและใช้วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุพลอยได้และพลังงานปรมาณู

ง. การวิจัยอันเกี่ยวกับพลังงานปรมาณู

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ข้อ ๑ ให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ มีภารกิจเกี่ยวกับการเป็นหน่วยงานกลางในการเสนอแนะนโยบาย แนวทาง และแผนยุทธศาสตร์ด้านพลังงานปรมาณูในทางสันติ กำกับให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้และประชาชน และปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์ โดยการบริหารจัดการด้านพลังงานปรมาณู กำกับดูแลความปลอดภัยทางรังสี กำกับดูแลความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และสนับสนุนการกำกับดูแลความปลอดภัยจากพลังงานปรมาณู เพื่อให้มีนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านพลังงานปรมาณูในทางสันติให้เป็นไปตามพันธกรณีและมาตรการสากล สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน และให้มีการพัฒนาและใช้พลังงานปรมาณูให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้และประชาชน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

ดำเนินการต่าง ๆ ที่สำนักงานปรมาณเพื่อสันติดำเนินการเกี่ยวกับงานวิจัยจึงไม่ต้องโอนไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ทั้งหมดทันทีที่มีการจัดตั้งสถาบันนั้น อย่างไรก็ตาม หากการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นเพื่อดำเนินการกิจการหนึ่งกิจการใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอยู่แล้ว จะมีปัญหาการซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันในการดำเนินการ มาตรา ๔๐^๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ ก็บัญญัติให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีที่อาจเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๙^๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่ออนุมัติให้มีการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สินและเงินงบประมาณในเรื่องใดของส่วนราชการนั้นให้แก่องค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นได้

สำหรับปัญหาที่หารือนี้ เมื่อข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติแล้วว่า สัญญาเลขที่ ๖๐/๓๘ สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์การร่วมค่า EWE และสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาการจ้างออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณฯ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบจัดการกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ของโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์การร่วมค่า ระหว่างสำนักงานพลังงานปรมาณเพื่อสันติกับบริษัท เยอเนอรัล อะตอมมิคส์ (General Atomics) เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์ จึงเป็นสิทธิและหนี้สินที่อาจโอนจากสำนักงานปรมาณเพื่อสันติไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้ แต่การพิจารณาว่าจะสมควรโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิและหนี้สินตามสัญญาทั้งสองฉบับนี้หรือไม่ อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๓) ปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ มาตรา ๔๐ เมื่อพระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่ออนุมัติให้มีการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ ไปเป็นของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้

^๕ มาตรา ๙ ในกรณีที่จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อดำเนินการหนึ่งกิจการใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐโดยอยู่แล้ว ซึ่งจะมีปัญหาการซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันในการดำเนินการและคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุมัติให้มีการโอนอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นให้แก่ องค์การมหาชนที่จะจัดตั้งขึ้น ให้อำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้น โอนไปเป็นขององค์การมหาชนในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง องค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำที่ยังคงมีผู้ครองตำแหน่งอยู่ในสังกัดส่วนราชการใด ให้ยังคงเป็นของส่วนราชการนั้นต่อไปจนกว่าจะมีการยุบตำแหน่งนั้น ๆ

ฯลฯ

ฯลฯ

ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)
พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาในด้านนโยบายและความเหมาะสมต่อไป

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๔๙